

endog den Opfattelse, at saaledes er det naturligt, saaledes bør det egentlig være. Man har faaet den Tro, at Toldlove og Skattelove ere noget, der helst kun bør revideres med en Menneſkealder eller et halvt Aarhundredes Mellemrum. Det er ikke den Fremgangsmaade, der følges i andre Lande. Der handler man fra Aar til Aar, saaledes som Omstændighederne byde; man er aarvaagen og griber resolut ind, naar som helst det er nødvendigt, man generer sig ikke ved at gøre sine Skattelove om, saa ofte der er Grund dertil. Det samme bør vi ogsaa gøre, og naar der her foreslaas en Foranstaltning, der vil være til Gavn baade for Forbrugere og for Producenter og til syvende og sidst ogsaa for Statskassen, vilde det være meget lidet heldigt, om man blot af Hensyn til, hvad der er vedtaget for 4 Aar siden, vilde modsætte sig dette Skridt. Der er saa meget mindre Anledning dertil, som den politiske Karakter, som Sagen fik den Gang, og som foranledigede større Videnſtabelighed i Behandlingen af disse Skatteſpørgsmaal, end der ellers vilde være Grund til, jo ikke foreligger nu. Vi kunne se ganske koldſindig paa Sagen og behøve ikke at lade noget som helst uvedkommende Motiv faa Indflydelse paa vor Afgørelse.

Det ærede Medlem fra Hørning (Meergaard) udtalte, at han ønskede, at Loven ſkulde gaa i Udvalg og der blive Genstand for nærmere Overvejelse. For mit Vedkommende kan jeg ikke nægte, at jeg hellere havde set, at den gik videre uden Udvalg. Spørgsmaalet om, hvorvidt man vil stemme henholdsvis for § 1 og for § 2, synes saa simpelt og saa let overſkueligt, at jeg ikke ret kan se, at der er Anledning i Øjeblikket til langvarige og indgaaende Overvejelſer.

Lohmann: Det foreliggende Lovforſlag har jo det dobbelte Formaal i sine 2 korte Paragraffer, paa en Gang at ville understøtte Landbruget og Industrien, og det forekommer mig nok, at der er noget beſtikkende i den Maade, hvorpaa Forſlaget melder sig. Det vil forene de to store Interesſer, som have ſtaaet imod hinanden saa længe paa Toldlovgivningens Omraade. Jeg tror nu ikke, at disse to store modſtaaende Interesſer saa meget let lade sig forene. Vi vide, hvorledes Landmændenes Stilling har været lige over for Toldſpørgsmaal. Landmændene have Tid efter anden i Aarenes Løb gennem deres Repræſentanter gentagne Gange udtalt sig mod en forøget Toldbeſtyttelse. De have fordret en Vættelse af deres Produktion og deres Omsætning, men de have udtalt sig mod en forøget Toldbe-

ſtyttelse for Industrien, ja endogsaa for en rimelig Medſættelse af den. Det kan altsaa synes mærkeligt, at 3000 danske Landmænd have kunnet sætte deres Navne under en Adresse, som afgjort gaar i protektionistisk Retning. Smidleritid er denne Mærkelighed ikke saa stor, som det kan synes for en overfladisk Betragtning, thi ingen kan være uvidende om, at ſamtidig med, at der fra Landmændene er fremkommet disse Udtalelſer, har det ogsaa blandt os gæret i Grunden. Der er mange enkelte Landmænd, der have set hen til Toldbeſtyttelse som det Halmſtraa, de ſkulde knytte sig til i den økonomiſke Kamp. Jeg tror ikke, vi ſkulde tillægge denne Adresse med de 3000 Underſkrifter alt for megen Betydning. For det første vide vi nemlig, hvor let en ſaadan Bevægelse kommer op — som jeg ſagde: man griber, naar man er i Nød, efter et Halmſtraa — og for det andet er 3000 jo et forsvindende Tal blandt de Landmænd, der dyrke den danske Jord. Jeg mener, at den almindelige Grundſætning, vi maa holde os til, naar Talen er om Lovgivning, er den simple Sætning, at det er ganske umuligt, at vi kunne forbedre Livsvillaarene her i dette lille Land ved at lægge forøgede Byrder paa hverandre. Jeg mener, at dette Spørgsmaal er netop af den Natur, hvor det gælder om for Rigsdagsmændene at se ud over deres egne Interesſer og over deres egne ſnævre Kredſes Horifont. Netop paa Toldlovgivningens Omraade gælder det om at kunne se ud til det hele Folk. Da jeg nu er fra en Landsdel, hvor Sukkerroedyrningen ſpiller en ikke ganske lille Rolle, og da jeg ſelv dyrker Sukkerroer i et ikke saa ganske lille Omfang i Forhold til min Bedriſts Størrelſe, vil jeg udtale ſom min Betragtning, at den Toldunderſtøttelse, her bydes, er ſlet ikke saa eftertragtelſesværdig, den ſtulde vi ikke være ſaa ſikre paa vil blive til vort Bedſte. Jeg ved, at mange Sukkerroedyrkere ikke forlange en ſaadan Beſtyttelse. De ræſonnere ſom ſaa, at hvis Roedyrningen ikke kan beſtaa uden Beſtyttelse, blive vi nødt til at ſlaa ind paa noget andet. Landbruget har ikke hidtil haft kunſtige Midler at støtte sig til, men det er dog gaaet fremad. De uſikre Produktions- og Omsætningsforhold, ſom Landbruget har levet under, have været en ſtadig Spore til at drive det fremad, ſaa at det nu kan ſtaa Maal med hvilket ſom helst Landbrug i Europa. Hvis man vilde antage, at den Underſtøttelse, ſom tilbydes i dette Lovforſlag, vilde andrage ſaadan noget ſom en halv Snes Dre pr. Centner leverede Roer, vilde det for mit Vedkommende betyde omtrent 47 Kr. 50 Ø. pr. Td. Vand Roearreal, og